

[Bertel Dahlgaard.]

er al ære værd og vidner højt om, hvorledes ønsket om eget hjem kan stimulere selvhjælpstiljen, men der ligger jo ikke en løsning af det vældige boligproblem heri.

Jeg synes, boligministeren må kunne forstå, at det ikke kan fortsætte på denne måde, at staten yder store ofre med det formål at holde lejeniveauet nede, men med det resultat, at statens støtte medvirker til en opskrining af byggeomkostningerne i alle led. I foråret foranledigede jeg en forhandling i huslejeudvalget med ministeren og opfordrede ministeren til nu at tage håndfast om disse problemer, men der er igen gået et halvt år ad den samme skæbnesvangre vej. Ser ministeren da ikke, at byggeproblemet i forbindelse med de to eller tre huslejeniveauer bliver vanskeligere at løse for hver dag og nærmer sig det katastrofale? De store vanskeligheder i fjor er i år yderligere forøget gennem den rabiate kreditstramning.

Det konservative parti er nu ved at få anskuelsesundervisning i, hvad partiets yndlingsidé: en effektiv kreditstramning, betyder. Den betyder en uhyre vilkårlighed i afgørelsen af, hvilket erhvervsmæssigt initiativ der skal fremmes. De kapitalsvage erhverv stilles oftest bagest i køen ved bankdirektørens dør, selvom den produktion og den person, det drejer sig om, repræsenterer værdifulde fremtidsmuligheder. Det unge slægtled, der skal i vej, og som har både dygtighed og vovemod, må smukt holde sig tilbage. Der kan ikke betros disse unge den fornødne kapital, eller de kan ikke betale den høje rente. Det er ikke spørgsmålet om, hvem der kan iværksætte den for samfundet mest nødvendige produktion, der er afgørende for, om den fornødne kapital kan tilvejebringes.

Vi har nu nået det punkt, hvor kreditstramningen må slækkes. Det er svært for det konservative parti at erkende det, men det bliver nødvendigt for partiet at tiltræde et tilbagetog. Vi ser den første budbringer herom i trontalens bebudelse af, at regeringen nu vil foreslå statslån af Marshallpengene til samfundsmæssigt ønskelige investeringer. Det er kun et halvt år siden, at de konservative rasede imod gennemførelsen af de af det radikale venstre foreslåede udlån af Marshallpengene til fremme af valutaskabende erhvervsvirksomhed. Nu foreslår man altså selv at gå videre ad denne vej.

Iøvrigt er det også i anden henseende en meget interessant meddelelse, regeringen her har givet. Finansministeren siger udtrykkeligt, at man gennem disse lån vil hjælpe den investering, som er særlig vigtig for landet i

produktionsmæssig og eksportmæssig henseende. Det er altså herefter staten, der skal skønne over, hvilken produktion der skal fremmes. Det nærmer sig begrebet investeringskontrol, hvor det ikke er borgeren og erhvervet, der skønner over produktionslivets retning, men staten. Imidlertid, finder det radikale venstre de formål, regeringen nu vil støtte, fornuftige, da kan den regne med vor bistand, men vi tror ikke, der heri ligger det fornødne korrektiv til den nævrende kreditstramning. Den vil inden længe afsætte sig altfor dybe spor. Jeg peger her bl. a. atter på byggeriet. Det byggeri, som for tiden skal optage kreditforenings- og hypotekforeningslån, binder sig herved for de kommende 40—50 år til en effektiv rente på over 6 pct., og jeg spørger indenrigs- og boligministeren: Hvorfor har ministeren ikke sat fonden til udstedelse af kortfristede obligationer i virksomhed? Det lovede ministeren i foråret. Hvornår sker det?

Jeg har med disse bemærkninger søgt at gøre det klart overfor regeringen, at kreditstramningen nu efter det radikale venstres anskuelse er gået over gevind, og jeg går bestemt ud fra, at regeringen vil medvirke til ad flere veje at slække den.

I denne forbindelse vil jeg også gerne nævne statens egne investeringer. I fjor var der enighed mellem alle partier om, at staten skulle holde igen på nye bevillinger og udsætte statsinvesteringer, som ikke var absolut påkrævede i øjeblikket. Det synes, som om det nu er opgivet. Når jeg har set på de 1 300 nye bevillingsforslag, den nuværende regering i årets løb har oversendt til finansudvalget, så har jeg sjældent sporet, at der er holdt igen. Men jo større statsinvesteringen er, des mindre bliver der til investeringer indenfor det private erhvervsliv.

Hvad man nu end vil mene om regeringen, en spareregering har den ikke været, og det undrer mig. Jeg minder igen om, at regeringen må regne med, at den er gået til den yderste grænse i henseende til skatteudskrivning. Ministeriets tilværelse har her formet sig som en tragedie, idet alt, hvad de to regeringspartier forkyndte forud for valget om besparelser og skattelettelser, er kørt på køkkenmøddingen af regeringen selv.

Men regeringen må vel have en plan med hensyn til den fremtidige skattelovgivning. Jeg hørte med forbløffelse, at regeringen i trontalen bebudede, at efter afgivelsen af skattekommissionens betænkning agter man nu at nedsætte et politisk udvalg til drøftelse af en kommende skatte-reform. I 12 år har skattekommissionen